

2022

YHDENVERTAISUUS- SUUNNITELMA

SUOMEN TAITOLUISTELULIITTO

KUVA: ANTTI LEHTO

SISÄLLYS

Johdanto	3
Taitoluisteluliiton vastuullisuusohjelma	4
Yhdenvertaisuussuunnitelman toteutuminen 2018-2022	5
Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyön nykytila Taitoluistelussa	6
Jäsenseurat	6
Taitoluisteluliitto	6
Syrjintä ja häirintä	7
Onnistumiset ja kehityskohteet	7
Yhdenvertaisuussuunnittelun painopisteet	8
Taloudellinen yhdenvertaisuus	8
Toimintakykyyn liittyvä yhdenvertaisuus	8
Sukupuolten välinen ja sukupuoli-identiteettiin liittyvä yhdenvertaisuus	8
Viestintä yhdenvertaisuuden asialla	9
Suunnitelman seuranta ja arviointi	9

JOHDANTO

Suomen Taitoluisteluliiton (jäljempänä liitto tai Taitoluisteluliitto) missio on yhdessä jäsenseurojensa kanssa luoda turvalliset edellytykset taitoluistelun monipuoliselle harrastus- ja kilpailutoiminnalle. Tavoitteena on tukea elämänmittaista liikuntaharrastusta, jossa jokainen lajin harrastaja voi luottaa ammattimaiseen toimintaan jo luistelukoulusta lähtien.

Taitoluisteluliitto on sitoutunut edistämään yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa kaikessa toiminnassaan. Liiton toiminnan perustana ovat liikunnan eettiset arvot ja urheilun reilun pelin periaatteet. Päätöksenteossa otetaan huomioon sukupuolinäkökulma ja tasa-arvo, ja liitolla on nollatoleranssi kiusaamiselle, häirinnälle ja muulle epäasialliselle käytökselle.

Taitoluisteluliiton eettinen säännöstö, johon lajin toimijat sitoutuvat, asettaa selkeät käyttäytymisen sekä reilun ja vastuullisen urheilun säännöt kaikille liiton toiminnassa mukana oleville henkilöille. Säännösten tarkoitus on myös kieltää käytös, joka saattaisi heikentää yleistä ja sisäistä luottamusta liiton toiminnan ja lajin eettisyyteen sekä määritellä käytettävissä olevat suojatoimenpiteet liiton tapahtumiin, näytöksiin ja muihin liiton toimintamuotoihin osallistuville erityisesti, mutta ei yksinomaan, luistelijoilta heidän suojelemisekseen kaikelta häirinnältä ja hyväksikäytöltä.

Yhdenvertaisuussuunnitelma on ollut liiton nettisivuilla vuodesta 2015 alkaen. Suunnitelma on päivitetty vuosina 2019 ja 2022. Suunnitelmaa varten on käyty keskustelua sidosryhmien kanssa, osallistuttu Olympiakomitean järjestämiin yhdenvertaisuuskoulutuksiin ja vastuullisuusklinikoihin sekä tarkasteltu Lajikulttuurikyselyn, Yhdenvertaisuuskartoituksen ja Työterveyshuollon kanssa toteutetun Parempi työyhteisö (PARTY) -kyselyn tuloksia.

YHDENVERTAISUUS

Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä.

TASA-ARVO

Tasa-arvolla tarkoitetaan tässä yhteydessä sukupuolten välistä syrjimättömyyttä. Sukupuolten tasa-arvo liikunnassa ja urheilussa tarkoittaa harrastamisen, kilpailemisen, vaikuttamisen ja näkymisen mahdollistamista kaikille sukupuolesta riippumatta.

TAITOLUISTELULIITON VASTUULLISUUSOHJELMA

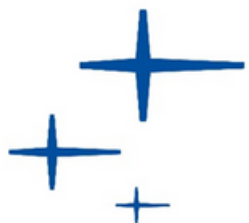
Reilun pelin keskeinen periaate on jokaisen tasavertainen mahdollisuus liikuntaan ja urheiluun. Se on koko urheiluyhteisöä sitova eettinen ohjeisto, vastuullisuustyön perusta ja kaikkien liikunnan ja urheilun toimijoiden oikeus ja velvollisuus. Ennen kaikkea kysymys on päivittäisistä arvovalinnoista liikunnan ja urheilun arjessa.

Olympiakomitean rakentaman urheiluyhteisön yhteisen vastuullisuusohjelman pohjalta Taitoluisteliitto on rakentanut vastuullisuusohjelman, joka toimii raamina koko taitoluistelu-yhteisölle.

Vastuullisuusohjelman tavoitteena on vastuullinen urheilu ja liikunta:

- Toimintamme on läpinäkyvää, avointa ja osallistavaa.
- Urheilu tuottaa iloa ja positiivisia kokemuksia.
- Yksikään ei koe kiusaamista, häirintää tai muuta epäasiallista käytöstä.
- Kaikki ovat tervetulleita mukaan toimintaamme.
- Toimimme kestävästi myös tulevia sukupolvia kohtaan.
- Urheilemme reilusti ja puhtaasti.

Vastuullisuusohjelman keskeisiin nostoihin kuuluvat Urheiluyhteisön vastuullisuusohjelmaa mukaillen yhdenvertaisuus ja tasa-arvo sekä turvallinen toimintaympäristö. Tavoitteena on, että kaikki kokevat itsensä tervetulleeksi taitoluistelun pariin riippumatta mm. sukupuolesta, etnisestä taustasta, vammasta, seksuaalisesta suuntautumisesta tai taloudellisesta tilanteesta. Urheiluyhteisö ja taitoluistelu haluaa luoda liikunnan ja urheilun ympäristön, jossa kaikki ovat turvassa kiusaamiselta, häirinnältä ja muulta epäasialliselta käytökseltä.

Urheiluyhteisön vastuullisuusohjelma

#urheillaanihmisiksi

Hyvä
hallinto

Turvallinen
toiminta-
ympäristö

Yhden-
vertaisuus
ja tasa-arvo

Ympäristö
ja ilmasto

Antidoping

REILU PELI – URHEILUYHTEISÖN EETTISET PERIAATTEET

YK:N KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET 2030

YHDENVERTAISUUS- SUUNNITELMAN TOTEUTUMINEN

Aikuisluistelulle on järjestetty vuosittain kilpailuja, ja toiminta on kasvattanut suosiotaan erityisesti lopettaneiden urheilijoiden keskuudessa. Aikuisluisteluun kohdistuva SkateFit -konsepti lanseerattiin 2019, ja seuroja on koulutettu konseptin tuntien järjestämiseen.

Soveltavaa luistelua toteutetaan eri seuroissa joko omina ryhminä tai integroituna muuhun toimintaan. 2021 toteutettiin yhdessä Paralympiakomitean kanssa Special Olympics leiri, jonka yhteydessä koulutettiin myös valmentajia. Finlandia Trophy Espoo -kilpailun yhteyteen on kutsuttu vuosittain mukaan Special Olympics -luistelijat.

Taitoluisteluliitto oli mukana Ice Skating Tour -kiertueella 2019-2021. Koronapandemian vuoksi kiertue jäi toteuttamatta kaudella 2021-2022. Taitoluisteluliitto tuki seuroja koronan keskellä jättämällä jäsenmaksut velottamatta seuroilta.

Liitto on kannustanut seuroja aktiiviseen Opetus- ja kulttuuriministeriön Seuratuen hakemiseen. Seuratoiminnan kehittäjät ovat sparranneet seuroja hakemusten kirjoittamisessa.

Viestinnän kanavat ovat kaikille avoimia, ja informaatiota on pyritty tuomaan esille eri kanavissa. Nettisivut avattiin 2022 keväällä englannin kielelle. Vastuullisuusmateriaalia on kehitetty ja pyritty jalkauttamaan seurakentälle.

Poikaluistelun työryhmä käynnistyi 2018, ja on toiminut säännöllisesti siitä lähtien. Liitto on tarjonnut seuroille mahdollisuutta osallistua poikaluistelukiertueelle.

Kilpailusääntöjä ei ole muutettu sukupuoli-identiteettien näkökulmasta, eikä myöskään kansainvälinen lajiliitto ole tehnyt merkittäviä muutoksia sukupuolten moninaisuus huomioiden.

Liitto on toteuttanut suunnitelmien mukaan Lajikulttuurikyselyn kevään 2019 jälkeen uudelleen vuonna 2021. Kyselyn tuloksia on tarkasteltu, ja niiden pohjalta toteutettu mm. laaja vuorovaikutuskoulutusten kiertue.

NYKYTILA TAITOLUISTELUSSA

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyön nykytilaa kartoitetaan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman päivittämisen yhteydessä henkilöstölle ja hallitukselle toteutettavalla kyselyllä. Kysely teetetään jatkossa samalla Olympiakomitean tarjoamalla pohjalla, jotta tuloksia voidaan vertailla aiempiin vuosiin. Lisäksi Taitoluisteluliitto kysyy luistelijoiden, vanhempien, valmentajien, seuratoimijoiden ja arvioijien kokemuksia taitoluistelukulttuurista Lajikulttuurikyselyllä 2-3 vuoden välein.

Jäsenseurat

Taitoluistelua tai toimintaa suosittelee 75 % luisteliijoista, 81% arvioijista, 66% seuratoimijoista, 53% valmentajista ja 51% vanhemmista. Toiminnassa innostaa erityisesti kehittyminen, yhteisöllisyys ja rakkaus lajiin. Kokonaisuutena harjoitusten ilmapiiri ja tyytyväisyys Taitoluisteluliiton tukeen ovat parantuneet vuoteen 2019 nähden. Vuoden 2021 lajikulttuurikyselyssä epäasiallisen käytöksen kokemukset liittyivät yleensä valmentajilla päätösten kyseenalaistamiseen, arvosteluun tai kiusaamiseen. Luisteliijoilla kokemukset ovat liittyneet puolestaan syrjimiseen, pahan puhumiseen tai suosimiseen. Seuratoimijan työssä haasteita aiheuttaa esimerkiksi esimiestyöhön liittyvät haasteet sekä ristiriidat eri sidosryhmien välissä. Arvioijia kuormittavat itse työhön liittyvien tekijöiden lisäksi muun muassa hierarkia ja ristiriidat tuomareiden kesken.

Taitoluisteluliitto

Yleinen ilmapiiri ja sitoutuminen

Järjestömme yleinen ilmapiiri on innostava, moniarvoinen ja avoin	3,9/5
Luottamushenkilöt ja henkilökunta ovat keskenään samanarvoisia	4,0/5
Luottamushenkilöt ja henkilökunta osallistuvat järjestön kehittämiseen	4,1/5
Järjestössämme on keskusteltu yhdenvertaisuuteen liittyvistä asioista	3,7/5
Yleinen sitoutuneisuus yhdenvertaisuuden edistämiseen	
Työntekijät	4,2/5
Luottamushenkilöt	3,9/5
Operatiivinen johto	3,9/5
Omakohmainen sitoutuminen	4,4/5
Organisaation juhlatilaisuuksiin on helppo osallistua, jos ei käytä alkoholia	100%
Työntekijä/luottamushenkilö voisi tuoda organisaation avec -tilaisuuteen samaa sukupuolta olevan puolisonsa	100%

Toiminnan saavutettavuus, esteettömyys ja viestintä

Järjestön viestintä on avointa, monipuolista ja tavoittaa kaikki järjestön jäsenet	3,8/5
Esteettömyyden ja saavutettavuuden edistäminen näkyy järjestön toiminnassa	3,5/5
Järjestön toimitilat ovat fyysisesti esteettämiä ja saavutettavia	4,2/5

Syrjintä ja häirintä

Henkilöstökyselyssä kartoitettiin kokemuksia syrjinnästä, häirinnästä ja muusta epäasiallisesta käytöksestä työyhteisössä. Tuloksista ilmenee, että työyhteisössä tai luottamustoiminnassa on ilmennyt syrjintää tai epäarvoistavaa käytöstä. Yleisimpinä syrjimisperusteina koettiin mielipiteet, aiemmat erimielisyydet ja raskaus.

Taitoluisteluliitossa on vastuullisuusohjelman mukaisesti syrjintään, häirintään ja muuhun epäasialliseen käytökseen nollatoleranssi. Vastaukset käydään läpi sisäisesti, ja epäkohtiin puututaan niiden vaatimalla tavalla. Taitoluisteluliitto pyrkii kehittämään toimintatapojaan tapausten ennaltaehkäisemisessä ja niihin puuttumisessa.

Onnistumiset ja kehityskohteet

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvokyselyssä kerättiin henkilöstön ja hallituksen näkemyksiä siitä, missä asioissa yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon näkökulmasta on onnistuttu hyvin, ja mitkä vaativat eniten kehittämistä

Onnistumiset	Kehittämiskohteet
Special Olympics -urheilijoiden osallistaminen Finlandia Trophy Espoo -kilpailutapahtumaan	Sukupuoli-identiteettiin liittyvä yhdenvertaisuus
Erityisryhmien tarjonnan laajentaminen, ja tietoisuuden kasvattaminen viestinnän ja tapahtumien avulla	Vähävaraisten huomioiminen ja harrastuksen mahdollistaminen
Mies/naisurheilijoiden tasapuolinen kohtelu	Poikaluistelun kehittäminen
Toimintaohjeiden julkaiseminen	
Puheeksi ottaminen ja avoin kommunikointi	

Henkilöstökyselyssä tiedusteltiin myös, miten tärkeäksi eri yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon osa-alueiden edistäminen koetaan. Tärkeimpinä esiin nousivat

Taloudellinen yhdenvertaisuus	3,8/5
Toimintakykyyn liittyvä yhdenvertaisuus	3,2/5
Seksuaaliseen suuntautumiseen ja sukupuoli-identiteettiin liittyvä yhdenvertaisuus	3,1/5
Sukupuolten välinen yhdenvertaisuus	2,9/5

YHDENVERTAISUUS- SUUNNITTELUN PAINOPISTEET

Taloudellinen yhdenvertaisuus

Taitoluisteluliiton tavoitteena on, että taitoluistelu liikuttaa monipuolisesti. Liitto on mukana tapahtumissa, joissa luistelusta kiinnostuneet pääsevät maksutta tai matalalla osallistumiskustannuksella kokeilemaan taitoluistimia ja luistelua. Liitto on mukana Suomen Luisteluliiton kanssa yhteistyössä järjestettävällä Ice Skating Tour-kiertueella, joka kiertää talvikaudella ympäri Suomea. Ice Skating Tour liikuttaa ulkojäillä päivisin koululaisia ja iltaisin koko perheitä iltatapahtumien muodossa.

Taitoluisteluliitto kannustaa seuroja kehittämään matalan harrastekynnyksen toimintaa Opetus- ja kulttuuriministeriön Seuratuen avulla, sekä kehittämään seurassa erilaisia tukimuotoja vähävaraisille harrastajille.

Toimintakykyyn liittyvä yhdenvertaisuus

Liitto toimii yhteistyössä Paralympiakomitean kanssa soveltavan luistelun tukemiseksi. Soveltavan luistelun alle voidaan räätälöidä erilaisia, nimensä mukaisesti sovellettuja toimintoja mm. liikuntaesteisille ja näkövammaisille. Seurojen valmentajia ja ohjaajia kannustetaan ja koulutetaan suunnittelemaan ja toteuttamaan mm. erilaisia osallistavia jäällä suoritettavia pelejä ja leikkejä luistelijan erityistarpeet huomioiden. Erilaisia liikkujia kannustetaan ottamaan mukaan seuratoimintaan, joko omiksi ryhmiksi tai integroituna muihin ryhmiin.

Kehitysvammaisille suunnattu Special Olympics on yksi soveltavan luistelun muodoista. Special Olympics -sarja on ollut yhtenä kilpailusarjana mukana lokakuussa järjestettävässä kansainvälisessä taitoluistelukilpailussa, Finlandia Trophy Espoossa, vuodesta 2019 lähtien.

Sukupuolten välinen ja sukupuoli-identiteettiin liittyvä yhdenvertaisuus

Kilpailusäännöt ovat tarkastelun alla niin Suomessa kuin kansainvälisestikin, sukupuolten yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon näkökulmasta. Suomessa tavoitteena on tunnustaa ihmisten sukupuoli-identiteettien moninaisuus, ja mahdollistaa urheileminen ja itsensä toteuttaminen aiempaa laajemmin kotimaisissa kilpailutapahtumissa.

Poikien ja miehen harrastajamäärän kasvattaminen on liiton painopistealueita. Harrastajien lisäämiseksi on tehty jo vuosia töitä, liitto on tarjonnut seuroille mahdollisuuden osallistua Pojat jäällä -kiertueeseen. Tavoitteena on yhä tukea poikaluistelun kehittymistä ja harrastajamäärien kasvua.

Pääteemat

1. Taloudellinen yhdenvertaisuus
2. Toimintakykyyn liittyvä yhdenvertaisuus
3. Sukupuolten välinen ja sukupuoli-identiteettiin liittyvä yhdenvertaisuus
4. Viestintä yhdenvertaisuuden asialla

Keskeistä kaikkien kohdalla on sisältöjen jalkauttaminen koko seurakentälle.

Viestintä yhdenvertaisuuden asialla

Liitto huomioi yhdenvertaisuuden ja ihmisten erilaisuuden liiton viestinnässä. Liiton ilmekuvissa seikkailee moninainen joukko erilaisia luistelijoita. Materiaaleja käytetään liiton tapahtumien markkinoinnissa ja liiton viestin levittämisessä seurakentälle. Liitto nostaa esille säännöllisesti erilaisia luistelijatarinoita sosiaalisessa mediassa (Instagram, Twitter, Facebook) sekä liiton ajankohtaismedia Skatingfinland-sivustolla.

Liiton viestintäkanavat ovat kaikille avoimet ja viestintä tapahtuu sellaisessa muodossa, että mahdollisimman monella on pääsy sisältöihin. Liiton nettisivut on julkaistu keväällä 2022 myös englanniksi. Englanninkielisen sisällön tuottamista on tavoitteena kasvattaa saavutettavuuden edistämiseksi.

KUVA: ANTTI LEHTO

SEURANTA JA ARVIOINTI

Liiton yhdenvertaisuussuunnitelman hyväksyy Suomen Taitoluisteluliiton liittohallitus. Suunnitelman kehittämisestä ja seurannasta vastaa Taitoluisteluliiton vastuullisuustoiminnan koordinaattori yhdessä liiton toimiston työntekijöiden kanssa. Suunnitelmaa kehitetään ja päivitetään tarvittaessa.

Liiton toimiston henkilökunnalle tehdään määräajoin työilmapiirikysely, jonka tuloksia arvioidaan myös yhdenvertaisuuden toteutumisen näkökulmasta. Liitto teettää kahden-kolmen vuoden välein Lajikulttuurikyselyn koko seurakentälle, ja tulosten perusteella arvioidaan toimenpiteitä yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon näkökulmasta.

Tavoite	Toimenpiteet	Aikataulu	Vastuu
Kehitämme toimia turvallisen toimintaympäristön varmistamiseksi	Käymme läpi yhdenvertaisuuteen, tasa-arvoon ja turvalliseen toimintaympäristöön liittyviä kysymyksiä yhdessä seurojen kanssa.	Jatkuva	Seuratoiminnan kehittäjät
	Viestimme epäasiallisen käytöksen ennaltaehkäisyn työkaluista, kuten Et ole yksin -palvelusta, säännöllisesti.	Jatkuva	Seuratoiminnan kehittäjät, Markkinointikoordinaattori
	Kehitämme ja tarjoamme tukimateriaaleja epäasiallisen käytöksen ennaltaehkäisyyn ja puuttumiseen. Panostamme myös materiaalien jalkauttamiseen.	Jatkuva	Seuratoiminnan kehittäjät, Seuraverkosto -työryhmä
	Edellytämme kaikilta luistelijoilta, arvioijilta, valmentajilta ja muilta kilpailuihin akkreditoitavilta henkilöiltä luistelija- tai toimihenkilöpässia.	Jatkuva	Talous- ja toimistopäällikkö Jäsenseurat ja niiden toimijat
	Tuemme seuroja epäasialliseen käytökseen liittyvissä tapauksissa tarjoamalla tukea ja neuvontaa.	Jatkuva	Seuratoiminnan kehittäjät, Häirintävaltuutettu
Edistämme yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa taitoluistelu kulttuurissa	Olemme mukana järjestämässä matalan kynnyksen osallistumistapahtumia, kuten Ice Skating Touria	Jatkuva	Seuratoiminnan kehittäjät
	Osallistamme toimintaan erityisryhmiä järjestämällä Special Olympics -kilpailut Finlandia Trophy Espoon yhteydessä. Kannustamme seuroja järjestämään harrastus- ja kilpailutoimintaa erityisryhmille.	Jatkuva	Kilpailupäällikkö, Seuratoiminnan kehittäjät
	Kehitämme verkkosivut saavutettavammiksi päivittämällä Englannin kielistä sivustoa.	2022	Viestintäpäällikkö, Markkinointikoordinaattori
	Järjestämme poika- ja miesluistelijoille Pojat jäällä -tapahtumia luistelijamäärän kasvattamiseksi.	Jatkuva	Valmennuspäällikkö, Tapahdumakoordinaattori
	Kuvavalintamme ja muu visuaalinen materiaali edistävät yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä heijastavat moniarvoista taitoluistelukulttuuriamme	Jatkuva	Markkinointi- ja viestintäpäällikkö, Markkinointikoordinaattori
	Kannustamme lajin toimijoita käymään vastuullisen valmentajan verkkokurssin ja muita vastuullisuusaiheisia koulutuksia	Jatkuva	Seuratoiminnan kehittäjät, Markkinointiskoordinaattori
	Nostamme Tähtiseura-auditoinneissa esille yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon teemoja	Jatkuva	Seuratoiminnan kehittäjät
	Toteutamme Lajikulttuurikyselyn luistelijoille, valmentajille, vanhemmille, arvioijille ja seuratoimijoille	2024	Seuratoiminnan kehittäjä, Toiminnanjohtaja, Markkinointi- ja viestintäpäällikkö
	Teemme yhteistyötä ISU:n kanssa lajin sääntöjen tasa-arvoistamisen puolesta	Jatkuva	Kilpailupäällikkö Toiminnanjohtaja
	Tarkastelemme kotimaan kilpailujen sääntöjä ja liiton järjestelmiä tasa-arvoistamisen puolesta	2022-2023	Kilpailupäällikkö, Talous- ja toimistopäällikkö
Edistämme yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa työyhteisössämme	Huomioimme rekrytointiprosesseissa yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon	Jatkuva	Toiminnanjohtaja
	Työryhmien valintaprosessit tukevat tasa-arvoisen ja moniarvoisen päätöksenteon vahvistumista	Jatkuva	Toiminnanjohtaja
	Hallituksen moninaisuus maantieteellisesti, sukupuolijakauman ja kokemuksen perusteella	Jatkuva	Ehdollepanotoimikunta, Puheenjohtaja, Jäsenseurat
	Kehitämme sisäistä viestintää	2022-2024	Koko Taitoluisteluliiton toimisto

Suomen Taitoluisteluliitto yhdessä jäsenseurojensa kanssa luo turvalliset edellytykset taitoluistelun monipuoliselle harrastus- ja kilpailutoiminnalle.

Tavoitteenamme on tukea elämänmittaista liikuntaharrastusta.

ilo - kannustus - turvallisuus - tavoitteellisuus

